

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

Factors The Quality Development Learner in Early Childhood Education Level
Chonburi Primary Educational Service Area Office 2

ปิยะนุช ศรีตะปัญญะ

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 และศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย เป็นวิจัยแบบผสม (Mixed Method) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูปฐมวัยในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน และด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นด้านผู้บริหารอยู่ในระดับมาก
2. การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และด้านสติปัญญา ตามลำดับ
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยพบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ได้แก่ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เด็กปฐมวัยต้องได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ไปพร้อมกัน เน้นทักษะการคิดแก้ปัญหาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเด็กเรียนรู้ได้ดีด้วยการลงมือกระทำ ไม่เห็นด้วยกับการให้เด็กต้องอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ระดับปฐมวัยเหมือนเป็นการกระโดดข้ามพัฒนาการตามช่วงวัย เมื่อเด็กได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้านอย่างสมบูรณ์ เด็กก็จะดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์, การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียน, เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of the research were to study the factors related the quality development of learner early childhood education level under Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 and guidelines study the quality development of learner in early childhood education level. Mixed Method was the methodology in their research. This sample consisted of Early Childhood Teacher in Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 Academic Year 2016 and 140 people. The instruments used in the research were questionnaires and interview forms. Statistics used for data analysis were mean scores ($\bar{x}$), standard deviations (SD) and Pearson product moment correlation.

The findings revealed as follows:

1. The overall and by-dimension of teacher factor and environmental factor were rated at the highest level while the school administrator factor was rated at high level.
2. The overall and by-dimension of learner early childhood education level factor were rated at high level. The finding, according to each dimension that was the rankings from highest to lowest were based on the following aspects: physical development, emotional development and cognitive development.
3. Three factors that were school administrator factor, teacher factor and environmental factor related the quality development of learner early childhood education level under the Chonburi Primary Educational Service Area Office 2 with statistically significance difference at .01 level.
4. The guidelines study the quality development of learner in early childhood education level was the development of all four aspects simultaneously that caused their lifestyle happily. Four aspects were physical development, emotional development, social development and cognitive development.

Keywords : Factors, The quality development learner, Early childhood

บทนำ

การพัฒนามนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพจำเป็นต้องเริ่มตั้งแต่ปฐมวัย โดยเฉพาในช่วงปฐมวัยซึ่งเป็นรากฐานของการพัฒนาทั้งปวง โดยเน้นให้ครอบครัวเป็นแกนหลักชุมชนและสังคมเป็นฐานที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาเลี้ยงดูเด็กทุกขั้นตอน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2550) การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพภายใต้บริบทสังคม วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ การพัฒนาเด็กโดยองค์รวมเน้นการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพมีความสุข และประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชนสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

สภาพปัญหาการจัดการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าการประเมินคุณภาพมาตรฐานของสถานศึกษา (สมศ.) มีสถานศึกษาที่อยู่ในระดับดีเพียงร้อยละ 34.14 ผู้บริหารยังขาดการจัดการหลักสูตรการศึกษาที่เหมาะสม ขาดการนำมาตรฐานคุณภาพที่เหมาะสมไปใช้ขาดกระบวนการผลิต และการฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ขาดการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งด้านคุณภาพและปริมาณ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553) ปัญหาเรื่องครู/ครูปี่เลี้ยงสอนระดับปฐมวัยส่วนใหญ่มักใช้คู่มือตำราจำที่มีคุณภาพต่ำไม่ได้จบการศึกษา หรือไม่ได้รับการอบรมเรื่องการจัดการเรียนการสอนระดับปฐมวัยมา รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษามักไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาก่อนประถมศึกษา (ยศมกล เรื่องสง่า, 2551) และจากการรายงานสถานการณ์แรงงานจังหวัดชลบุรี พบว่ามีการไหลเข้าของแรงงานทั้งภาคอุตสาหกรรมภาคการท่องเที่ยว และภาคการเกษตรจำนวนมาก และเมื่อพิจารณาประชากรในจังหวัดชลบุรี พบว่าประชากรในจังหวัดชลบุรีมี 2 ส่วน คือ ประชากรที่มีทะเบียนบ้านในจังหวัดชลบุรี จำนวน 1,636,422 คน และประชากรแฝง จำนวน 1,500,000 คน และยังมีแรงงานต่างด้าวที่ลงทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายและได้รับอนุญาตให้ทำงาน ณ เดือนมีนาคม 2558 จำนวน 18,801 คน (สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี, 2558) จากการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมในจังหวัดชลบุรีดังที่กล่าวไปแล้วนั้น ทำให้ประชากรวัยเรียนเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวเนื่องจากย้ายติดตามผู้ปกครองเข้ามาอยู่ในจังหวัดชลบุรีเกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคม ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2540 ซึ่งเป็นฐานที่มาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้ได้มาตรฐาน

และจัดได้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ พบกับปัญหาของสังคมประการหนึ่งที่มีผลกระทบอย่างยิ่งต่อเด็กปฐมวัยไทยคือความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็ก เด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งอาจได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม อันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและอนาคต นอกจากนี้ปัญหาลักษณะแวดล้อมต่างๆ ส่งผลโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากสภาพที่กล่าวมาในบทความนี้ ส่งผลกระทบต่อการดำเนินการจัดการศึกษา ในฐานะที่ผู้วิจัยทำงานเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ในการวางแผนจัดแนวทางพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ประกอบด้วยด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ให้เหมาะสมกับวัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 221 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 : 608-609) โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามอำเภอ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 140 คน

3. ผู้เชี่ยวชาญระดับการศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน เพื่อสัมภาษณ์หาแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ตามคุณสมบัติที่กำหนด

3.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยในระดับมหาวิทยาลัยประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับมหาบัณฑิตสาขาการศึกษาปฐมวัย และมีประสบการณ์ด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยในกลุ่มผู้บริหารประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่า ระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย และมีประสบการณ์ด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยในกลุ่มผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายปฐมวัยประกอบด้วยคุณสมบัติดังนี้ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีสาขาการศึกษาปฐมวัย และมีประสบการณ์ด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยไม่น้อยกว่า 5 ปี

วิธีดำเนินการวิจัย

การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย จากเอกสาร ตำราต่างๆ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

2. ศึกษาแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3. สร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย

4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยวิธีหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index of item objective congruence : IOC) ผลการพิจารณาคัดเลือกข้อคำถามในแต่ละด้านที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อที่มีค่าตั้งแต่ 0.60-1.00

5. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบใช้กับครูปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่อีกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Item Discrimination Power) เลือกในข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกไม่น้อยกว่า 0.2 โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ 0.21 - 0.81

6. นำค่าถ่วงน้ำหนักมาหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ ปรากฏว่าแบบสอบถามได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 ซึ่งแสดงว่าแบบสอบถามฉบับนี้มีมีความคงเส้นคงวาในการวัดสูง และสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างได้

7. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นแล้ว เสนอกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบพิจารณาเป็นขั้นตอนสุดท้าย เพื่อจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

8. นำแบบสัมภาษณ์ที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัย จำนวน 3 ท่าน ดังรายชื่อต่อไปนี้

8.1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยในระดับมหาวิทยาลัย ดร.สุทธาภา โชติประดิษฐ์ อาจารย์สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยบูรพา

8.2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยในระดับผู้บริหาร นางสาวอุษาวดี เหลืองอ่อน ผู้บริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดเขาคะอาด

8.3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาศึกษาปฐมวัยในระดับผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายปฐมวัย นางชลลดา วัดโส หัวหน้าฝ่ายปฐมวัยโรงเรียนชุมชนวัดหนองรี

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมทางคณิตศาสตร์สำเร็จรูป เลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้าและทดสอบสมมติฐาน ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์สถิติพื้นฐานโดยใช้การหาค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2. หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้วิธีวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation)

3. วิเคราะห์เพื่อสร้างข้อสรุปแนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย โดยการศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูลที่ได้เทียบกับทฤษฎีการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย

ผลการวิจัย

การศึกษาปัจจัยที่มีการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 สรุปผลได้ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ของผู้เรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ของผู้เรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านสื่อ อุปกรณ์

1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ของผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านโภชนาการ

2. การศึกษาการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านร่างกาย

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนี้

4.1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านร่างกาย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จัดกิจกรรมตามความสามารถของเด็ก โดยสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยที่ควรจะได้รับทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะ และกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้ พัฒนาการด้านร่างกายมีความสำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐานที่สามารถต่อยอดไปยังพัฒนาการด้านอื่นๆ ได้ หากร่างกายไม่พร้อมก็จะไม่สามารถทำสิ่งต่างๆ ได้ จะส่งผลให้พัฒนาการทางด้านอื่นๆ มีความบกพร่องไปด้วย

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านอารมณ์ พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงอารมณ์ได้อย่างอิสระ เช่น การร้องเพลง การเล่านิทาน การเต้นประกอบจังหวะ และการจัดกิจกรรมกลุ่ม จะทำให้เราสามารถมองเห็นพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของผู้เรียนได้ชัดเจน เนื่องจากเวลาที่เด็กพูดคุยกับเพื่อน การทำงานร่วมกับเพื่อน การใช้ของร่วมกับเพื่อน ในส่วนของอารมณ์จะออกมาค่อนข้างชัดเจน พัฒนาการด้านอารมณ์ถือว่าสำคัญ เพราะเด็กที่มีอารมณ์ดีพัฒนาไปตามวัยเด็กจะสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น

4.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสังคม พบว่าผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น การเล่นกลางแจ้ง การละเล่นของเด็กไทย การที่เด็กเล่นร่วมกัน เด็กได้ฝึกการแบ่งปัน การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การให้อภัย ซึ่งกันและกัน พัฒนาการทางด้านสังคมจึงสำคัญ เพราะหากเด็กอยู่ในสังคมไม่ได้ เด็กก็จะดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างไม่มีความสุข

4.4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนด้านสติปัญญา พบว่าผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าพัฒนาการในส่วนนี้จะเป็นผลมาจากกระบวนการพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน หากมีการพัฒนา ด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมอย่างดีแล้ว ด้านสติปัญญาจะพร้อมตามไปด้วย เน้นทักษะการคิดแก้ปัญหาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเด็กจะเรียนรู้ได้ดีด้วยการลงมือกระทำ ไม่เห็นด้วยกับการให้เด็กต้องอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ระดับปฐมวัยเหมือนเป็นการกระโดดข้ามพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็ก

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า

1. การศึกษาปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ของผู้เรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครอง เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นช่วงวัยที่ยังคงอยู่ในความดูแลของผู้ปกครอง เพราะไม่สามารถดูแลตนเองได้ ระดับความห่วงใยของผู้ปกครองที่มีต่อตัวเด็กจึงมาก แต่หากผู้บริหารมีการวางกฎเกณฑ์ และมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ก็จะสามารถสื่อสารขอความร่วมมือในการใช้กฎเกณฑ์ของโรงเรียนด้วยความเต็มใจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ปกครอง เกี่ยวกับพัฒนาการทั้ง 4 ด้านของเด็กได้อย่างสมบูรณ์

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน ของผู้เรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านสื่อ อุปกรณ์ เนื่องจากช่วงวัยของเด็ก เป็นช่วงวัยที่เปราะบางต่อสมาธิ ความสนใจและการอยู่นิ่งน้อยมาก สื่อและอุปกรณ์ จะเป็นสิ่งจำเป็นในการเร้าเด็กให้มีความสนใจ ในตัวครู ในสิ่งที่อยู่ตรงหน้า ทำให้เกิดคำถามความอยากรู้อยากเห็น เพื่อหาคำตอบ นอกจากครูผู้สอนเด็กปฐมวัยต้องมีสื่อและอุปกรณ์ช่วยสอนแล้ว ยังควรมีสื่อและอุปกรณ์ให้หลากหลายด้วย เพื่อที่จะรองรับต่อความสนใจของเด็กปฐมวัย

1.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม ของผู้เรียนระดับปฐมวัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านโภชนาการ เนื่องจากโภชนาการเป็นเรื่องสำคัญที่จะส่งผลโดยตรงกับเด็กทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เมื่อเด็กมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงก็จะเกิดกระบวนการเรียนรู้จดจำอย่างมีศักยภาพรายบุคคล และสุขภาพที่แข็งแรงในผู้เรียนเกิดจากการดูแลรักษาความสะอาด ตนเอง สถานที่ รวมไปถึงการรับประทานอาหารของเด็ก อาหารที่มีประโยชน์จะมีผลต่อความแข็งแรงและภูมิคุ้มกันทางด้านร่างกายของเด็ก ซึ่งจะส่งผลให้เด็กๆ มีความพร้อมที่จะเรียนรู้และตอบสนองได้ตลอดทุกกิจกรรม

2. การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันดับ 1 ได้แก่ ด้านร่างกาย เนื่องจากครูปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 2 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับปฐมวัยทางด้านร่างกาย เนื่องจากพัฒนาการทางด้านร่างกายเป็นพื้นฐานที่สามารถต่อยอดไปยังพัฒนาการด้านอื่นๆ สอดคล้องกับ อาร์โนลด์ กีเซล (Arnold Gesell, 1984) เป็นนักจิตวิทยา

ชาวอเมริกัน ผู้เริ่มก่อตั้งสถาบันพัฒนาการเด็ก ณ มหาวิทยาลัยเยลระหว่างปี ค.ศ.1930-1940 อธิบายทฤษฎีเกี่ยวกับการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็กว่าการเจริญเติบโตของเด็กทางร่างกายเนื้อเยื่อ อวัยวะ หน้าที่ของอวัยวะต่าง ๆ และพฤติกรรมที่ปรากฏขึ้นเป็นรูปแบบที่แน่นอนและเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้น ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมเป็นองค์ประกอบรองที่ต่อเติมเสริมพัฒนาการต่างๆ กีเซลเชื่อว่าวุฒิภาวะจะถูกกำหนดโดยพันธุกรรม และมีในเด็กแต่ละคนมาตั้งแต่เกิด ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เด็กแต่ละวัยมีความพร้อมทำสิ่งต่างๆ ได้

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2

3.1 ปัจจัยด้านผู้บริหารโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามแนวคิดของแบนดูรา (Bandura Albert, 1997) กล่าวว่า พฤติกรรมของเด็กขึ้นอยู่กับ องค์ประกอบของบุคคล และองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลซึ่งกันและกัน ดังนั้น ผู้บริหาร จึงเป็นบุคคลสำคัญที่ต้องรับผิดชอบในเรื่องเกี่ยวกับตัวเด็ก ผู้ปกครองและผู้ร่วมงาน ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในเรื่องการสอนและด้านการบริหาร และควรมีประสบการณ์ด้านการศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัย สิ่งจำเป็นของการบริหารงานปฐมวัย จะก่อให้เกิดผลสำเร็จทางการพัฒนาคุณภาพได้ต้องอาศัยความร่วมมือกัน 3 ส่วน คือ สถานศึกษา ครู และผู้ปกครอง เป็นการสร้างความเข้าใจในแนวทางเดียวกัน เพื่อส่งผลให้นักเรียนเกิดการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาอย่างครบถ้วนสมบูรณ์

3.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามแนวคิดของฟอสเตอร์และเฮดเลย์ (Foster and Headley) (พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และพูนสุข บุญสวัสดิ์, 2552) ที่กล่าวว่า ครูจะต้องให้เด็กเชื่อมั่นว่าจะเป็นผู้นำของเด็กได้ มีความรู้พื้นฐานและจะต้องมีคุณลักษณะที่จะทำงานกับเด็กและทำให้เด็กชอบ ส่งผลให้เด็กมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับวิจัยของคมคาย พลสมศรี (2544) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์-จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนที่สำเร็จ

การศึกษาวิชาเอกอนุบาล มีพฤติกรรมการสอนที่ส่งเสริมพัฒนาการโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน มากกว่าครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกอื่น ดังนั้นปัจจัยในด้านครูจรรยาบรรณเป็นเสมือนเครื่องกำหนดบทบาทหน้าที่ของครูที่พึงมีต่อศิษย์ต่อการปฏิบัติตามวิชาชีพของตนอย่างสุจริตชอบ หากครูมีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณที่ดีแล้วครูจะคำนึงถึงการจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ล้วนแล้วต้องเกิดจากความเอาใจใส่ของครูผู้สอนและการให้ความสำคัญของวิชาชีพของตนเองอย่างเต็มที่ เมื่อครูมีความเมตตาต่อศิษย์รักให้ความอบอุ่นต่อศิษย์ได้มาก การรับรู้ก็จะมีมากจะเกิดเป็นแรงจูงใจทางบวกให้นักเรียนมีการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาอย่างสมบูรณ์

3.3 ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมโดยรวมและรายด้าน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามทฤษฎีของอีริก อีริกสัน (Erik H. Erikson) (อารมณ สุวรรณपाल, 2552) ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาพัฒนาการที่มีชื่อเสียง และให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมาก มีแนวคิดที่ว่า วัยเด็กเป็นวัยที่สำคัญและพร้อมเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัว หากประสบการณ์และสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็กดี เด็กจะมองโลกในแง่ดีมีความเชื่อมั่นในตนเอง ดังนั้นปัจจัยในด้านสภาพแวดล้อมเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญ หากมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมมีอาคารสถานที่ที่ดี มีพื้นที่ใช้สอยที่ตอบสนองต่อความต้องการที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ปฐมวัย มีการคำนึงถึงความปลอดภัยที่อาจเกิดจากความซุกซนของเด็กที่มีตามช่วงวัย สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ง่าย นอกจากนี้ต้องคำนึงถึงพัฒนาการ ด้านการเจริญเติบโตของเด็ก ผู้บริหารควรมีการบริหารจัดการให้ผู้เรียนได้บริโภคอาหารอย่างถูกต้องตามหลักโภชนาการ เพื่อการพัฒนาทางร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรงมีภูมิคุ้มกัน ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมต่อการเรียนรู้ รับรู้อย่างสมบูรณ์ก็จะทำให้ผู้บริหาร ครู และสถานศึกษาสามารถสร้างให้เด็กเกิดการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านสติปัญญาได้อย่างง่ายดาย

4. แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ดังนี้

4.1 แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ด้านร่างกาย พบว่าผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จัดกิจกรรมตามความสามารถของเด็กโดยสอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กแต่ละวัยที่ควรจะได้รับทั้งกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก โดยมีครูเป็นผู้คอยชี้แนะและกระตุ้นให้เด็กอยากเรียนรู้ พัฒนาการด้านร่างกายมีความสำคัญมาก เพราะเป็นพื้นฐานที่สามารถต่อยอดไปยังพัฒนาการด้านอื่นๆ ได้ สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกาย กีเซลล์ (Gesell) กล่าวถึงทฤษฎีพัฒนาการทางร่างกาย

ว่าการเจริญเติบโตของเด็กจะแสดงออกเป็นพฤติกรรมด้านต่างๆ ในการจัดกระทำกับวัสดุ เช่น การเล่น ลูกบอล การขีดเขียน เด็กต้องใช้ความสามารถของการใช้สายตาและกล้ามเนื้อมือ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ต้องอาศัยการเจริญเติบโตของระบบประสาทและการเคลื่อนไหวประกอบกัน ลักษณะพัฒนาการที่สำคัญของเด็กในขณะนี้ ก็คือการทำงานของระบบประสาทกล้ามเนื้อ การพัฒนาความสามารถในการควบคุมร่างกาย การบังคับส่วนต่างๆ ของร่างกาย

4.2 แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ด้านอารมณ์ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน จัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงอารมณ์ได้อย่างอิสระ เช่น การร้องเพลง การเล่นเกม การเต้นประกอบจังหวะ และการจัดกิจกรรมกลุ่ม จะทำให้เราสามารถมองเห็นพัฒนาการทางด้านอารมณ์ของผู้เรียนได้ชัดเจน เนื่องจากเวลาที่เด็กพูดคุยกับเพื่อน การทำงานร่วมกับเพื่อนในส่วนของการอารมณ์จะออกมาค่อนข้างชัดเจน เด็กที่มีอารมณ์ดีพัฒนาไปตามวัยเด็กจะสามารถควบคุมอารมณ์ของตนเองได้เมื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่น สอดคล้องกับ ทฤษฎีพัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ ซิกมันด์ ฟรอยด์ (Sigmund Freud) เชื่อว่าพฤติกรรมส่วนใหญ่ของมนุษย์มีแรงจูงใจมาจากจิตไร้สำนึก การทำงานของจิต แบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ จิตไร้สำนึก (Unconscious Mind) การแสดงพฤติกรรมของมนุษย์โดยออกไปโดยไม่รู้ตัว จิตสำนึก (Conscious Mind) บุคคลรับรู้ตามประสาทสัมผัสทั้งห้า ที่บุคคลจะมีการรู้ตัวตลอดเวลาที่กำลังทำอะไรอยู่ คิดอะไรอยู่ คิดอย่างไรเป็นการรับรู้โดยทั่วไปของมนุษย์ ที่ควบคุมการกระทำส่วนใหญ่ให้อยู่ในระดับรู้ตัว (Awareness) และเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยมีเจตนา และจิตก่อนสำนึก (Preconscious Mind) เป็นส่วนของประสบการณ์ที่สะสมไว้ หรือเมื่อบุคคลต้องการนำกลับมาใช้ใหม่ก็สามารถระลึกได้และสามารถนำกลับมาใช้ในระดับจิตสำนึกได้ และเป็นส่วนที่อยู่ใกล้ชิดกับจิตไร้สำนึกมากกว่าจิตไร้สำนึก

4.3 แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ด้านสังคม พบว่า ผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน ให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการเล่น เช่น การเล่นกลางแจ้ง การที่เด็กเล่นร่วมกัน เด็กได้ฝึกการแบ่งปัน การช่วยเหลือ การอยู่ร่วมกับผู้อื่น การให้อภัยซึ่งกันและกัน หากเด็กอยู่ในสังคมไม่ได้ เด็กก็จะดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างไม่มีความสุข สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางด้านสังคม อีริกสัน (Erikson's Theory of Development) เน้นถึงความสำคัญของบุคลิกภาพของมนุษย์ว่าจะพัฒนาได้ดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความสำเร็จในแต่ละช่วงอายุ การพัฒนาที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงของชีวิต ถ้าได้รับการตอบสนองเต็มที่ บุคคลจะมีบุคลิกภาพดี และพร้อมที่จะพัฒนาขั้นต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ตามทฤษฎีของอีริกสัน (Erikson) เด็กจะพัฒนาทางสังคมที่ดีขึ้นอยู่กับการได้รับการตอบสนองความต้องการด้านการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเอาใจใส่

4.4 แนวทางการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ด้านสติปัญญา พบว่าผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง 3 ท่าน เห็นว่าพัฒนาการในส่วนนี้จะเป็นผล มาจากกระบวนการพัฒนาการทั้ง 3 ด้าน หากมีการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ และสังคมอย่างดีแล้ว ด้านสติปัญญาจะพร้อมตามไปด้วย เน้นทักษะการคิดแก้ปัญหาและการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเด็กจะเรียนรู้ได้ดีด้วยการลงมือกระทำ ไม่เห็นด้วยกับการให้เด็กต้องอ่านออกเขียนได้ตั้งแต่ระดับปฐมวัยเหมือนเป็นการกระโดดข้ามพัฒนาการตามช่วงวัยของเด็ก สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างไร ทฤษฎีของเพียเจต์ตั้งอยู่บนรากฐานของทั้งองค์ประกอบที่เป็นพันธุกรรม และสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งเด็กให้ข้ามจากพัฒนาการจากขั้นหนึ่งไปสู่อีกขั้นหนึ่ง เพราะจะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ ขั้นที่สูงกว่า สามารถช่วยให้เด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว (Hasemoh kalupea, 2555)

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ด้านร่างกาย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรเน้นให้เด็กได้รับการฝึกพัฒนากล้ามเนื้อมือ โดยการบีบ หยิบ จับ ขยำ คีบ ลงสี และเขียน มีการฝึกการเคลื่อนไหวกล้ามเนื้อมัดใหญ่ โดยการเดิน วิ่ง กระโดด และโหน และมีการทดสอบสมรรถภาพทางร่างกาย เพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ขั้นต่อไป และมีพัฒนาการเจริญเติบโตได้สมวัย
2. ด้านอารมณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรเน้นฝึกให้เด็กรู้จักชื่นชมความสามารถของตนเองและผู้อื่น ให้ความสำคัญกับการแสดงออกทางอารมณ์ เช่น ร่าเริง แจ่มใส ได้เหมาะสมกับสถานการณ์
3. ด้านสังคม ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรเน้นให้เด็กปฏิบัติกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และฝึกให้เด็กรู้จักรอคอยลำดับก่อนหลัง
4. ด้านสติปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนควรเน้นให้เด็กมีความคิดสร้างสรรค์ กล้าพูด และแสดงความคิดเห็น และฝึกให้เด็กมีทักษะการจำแนก สังเกต ตั้งคำถาม และกล้าที่จะแสวงหาคำตอบ เพื่อต่อยอดการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิธีการแก้ปัญหาและส่งเสริมเด็กปฐมวัยที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นๆ
2. ควรมีการศึกษาแนวทางที่จะทำให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ในเขตสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่นๆ
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพด้านผู้เรียนระดับปฐมวัย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีอื่นๆ เช่น ขนาดสถานศึกษา ประสิทธิภาพในการบริหารของผู้บริหาร

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546**. กรุงเทพมหานคร.
- คมคาย พลสมัคร. (2544). **พฤติกรรมการสอนของครูระดับก่อนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พราวพรรณ เหลืองสุวรรณ และคณะ. (2552). **ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษาหน่วยที่ 9 - 10. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช**.
- ยศมกล เรืองสง่า. (2551). **สภาพปัญหาและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนเกณฑ์ในวัด**. นครพนม: งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2553). **ภาพอนาคต & กลยุทธ์ : เราจะใช้ ICT เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนได้อย่างไร? กรุงเทพฯ : พิมพ์ดี**.
- สำนักงานแรงงานจังหวัดชลบุรี. (2558). **สถานการณ์แรงงานจังหวัดชลบุรี ไตรมาส 1 ปี 2558 (มกราคม-มีนาคม) 2558**. สืบค้นเมื่อ 11 มีนาคม 2559, จาก <http://chonburi.mol.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). **นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550-2559**. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

- อารมณ สุวรรณपाल. (2552). **ประมวลสาระชุดวิชา หลักการและแนวคิดทางการปฐมวัยศึกษา หน่วยที่ 9 - 10**. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- Bandura, Albert. (1997). **Self - efficacy : The exercise of control**. New York : W.H. Freeman. and company.
- Erik H. Erikson. (1968). **Identity : Youth and Crisis**. New York : Norton & company.
- Gesell, Arnold; & Lig, F.L. (1984). **The child from Five to Ten**. New York: Harpers And Brothers Publishers.
- Hasemoh kalupea. (2555). **ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา**. สืบค้นเมื่อ 22 มีนาคม 2559, จาก http://405404027.blogspot.com/2012/10/blog-post_5215.html.
- Piaget. (1969). **The Mechanisms of Perception**. New York : Basic Book.
- Sigmund Freud. (1964). **Group Psychology and The Analysis of The Ego Sigmund Freud**. New York : Bantam Books.